

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΝ

— Πήγαινε στο καλό αγά μου, αν θέλεις να μ' ακούσης, μην τραβήξεις τον ίδιο δρόμο, γιατί από κει είνε φόβος ν' ανταμωθής με τους δικούς μας, και μπορεί νά σε πειράξουνε. Προχτές άκουσα πώς έσφάξανε ένα γέρο με τὸ χαρέμι του, πού γύριζε ἀπὸ τις Μουρνιές και ἐπήγαινε νά χαθῆ μέσα στὰ Χανιά. Τώρα πού ἄρχισε νά νυχτώνη, τὸ καλύτερο εἶνε νά πάρης τὸν κατήφορο και νά περάσης ἀπὸ τὰ μονοπάτια τῶν περιβολιῶν.

— Εὐχαριστῶ, Χατζηγιάννη. Θά πάγω ἀπὸ κει πού μου λές. Ὁ Θεός νά σοῦ πληρώσῃ τὸ καλὸ πού μου ἔκαμες!

Ὁ γέρον ὀθωμανὸς ἔθλιψε και πάλιν τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος χριστιανοῦ και προῦχώρησε βήματά τινα πρὸς τὴν ὁδὸν, ἀλλὰ στραφεὶς και ἐπανερχόμενος:

— Νά σοῦ εἰπῶ, Χατζηγιάννη, προσέθηκε, τώρα με τὴν ἀκαταστασία και τοὺς πολέμους, δὲν ξέρει κανεὶς πὼς γυρίζουνε τὰ πράγματα. Ἄν βρεθῆς καμμιά φορὰ σὲ ἀνάγκη, ἔλα στὰ Χανιά και γύρεψέ με. Δὲν θά ξεχάσω, ὅσα χρόνια κι' ἂν ζήσω, πὼς ἐσὺ μου ἔσωσες τὴ ζωὴ και μ' ἔκρυψες και μ' ἔθρεψες δύο μερόνυχτα χωρὶς νά μου ζητήσης τίποτε, μήτε ποιὸς εἶμαι νά μ' ἐρωτήσης. Εἶδες κατατρεγμένο ἄνθρωπο και τὸν ἐβοήθησες. Ὁ Θεός νά σοῦ τὸ πληρώσῃ. Ἄν δὲν ἔλθης στὰ Χανιά ὁ ἴδιος και ἔχεις παιδιὰ στείλε τα στὸν Ἄλῃ-μπέη και θά δῆς πὼς δὲν εἶνε ἀχάριστος.

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, ὁ Χατζηγιάννης ἠνώρθωσε τὸ κεκυφὸς σῶμα του και τὰ ὄμματά του ἐξεπέμφαν παράδοξον λάμπιν.

— Στὸν Ἄλῃ-μπέη! Καὶ εἶσαι σὺ ὁ Ἄλῃ-μπέης; ἀνέκραξε.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ἴσως ἔχεις ἀκουστὰ τὴν δύναμι και τὰ πλούτη πού ἔχω. Θά δώσω και σὲ σένα, θά δώσω και σὲ ὅποιον...

Ἄλλὰ πρὶν ἢ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὁ Χατζηγιάννης ὤρμησεν ὡς παράφρων εἰς τὸ βάθος τῆς ἀτραποῦ, ὅπου ἦτο ὁ μικρὸς κατηρειπωμένος οἰκίσκος του. Ὁ Ἄλῃ-μπέης ἀπέμεινε ἐκπληκτος, ἀγνοῶν εἰς τί νά ἀποδώσῃ τὴν ταραχὴν και τὴν ταχεῖαν φυγὴν του, και μάλιστα παρορτίζει ἔνθεν κάκειθεν ζητῶν τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ πρὶν συνέλθῃ ἐκ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως, ἄλλη μεγαλύτερα κατέλαβεν αὐτόν.

Ὁ Χατζηγιάννης ἐφάνη ἐρχόμενος ταχέως και πάλλων διὰ τῆς δεξιᾶς μεγάλην ἀπαστράπτουσαν μάχαιραν.

— Ἐσὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Ἄλῃ-μπέης; Ὁ Ἄλῃ-μπέης πού εἶχε τὸ μετόχι στὴν Χαλέπα. Ὁ Ἄλῃ-μπέης ὁ μέγας και πολὺς;

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, ἀπήντησεν ὁ Τοῦρκος μετὰ φόβου, μὰ δὲν μπορῶ νά καταλάβω...

— Θά καταλάβῃς. Μὲ βλέπεις ἐμένα τὸ γέρο, πού εἶνε ὀλόσπρα τὰ μαλλιά μου; Γιά ιδέ με καλά, με γνωρίζεις;

— Ὁχι μά... μπορεί νά μὴν καλοθυμοῦμαι.

— Ἐγὼ θά σοῦ θυμίσω! Εἶνε τώρα, ἴσα με τριάντα χρόνια, πού ἔχεις νά με ιδῆς. Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο. Μὰ ἂν ξεχνᾷ ὁ φονιάς, ὁ πατέρας ὁμως δὲν ξεχνᾷ! Ἐχεις παιδιὰ, χαρέμι;

— Ἐχω.

— Δὲν ἔχεις τίποτε πλειά. Μήτε τὴ ζωὴ σου δὲν τὴν ἔχεις. Ἐδῶ πού ἤλθες, ἐδῶ θά μείνης. Ὁ Θεός σὲ ἔφερε στὰ χεῖρα μου και δὲν ἔχασε τὸν κόπο του.

Ὁ γέρον σφίγγων σπασμοδικῶς διὰ τῆς τρεμούσης χειρὸς του τὴν βαρεῖαν μάχαιραν ἐξηκολούθησεν:

— Εἶνε ἐδῶ και τριάντα χρόνια, πού ἔχεις νά με ιδῆς, γιατί γυρίζω τὰ βουνά σάν ἀγρίμι ἀπὸ τὸν καιρὸ πού μ' ἐδιώξες ἀπὸ τὴ Χαλέπα. Ἡμουνά κι' ἐγὼ νοικοκύρης, εἶχα

τὸ σπίτι μου, τὴ γυναῖκα μου και τὸ παιδί μου. Εἶχα τὰ καλά μου κι' ἐγὼ. Ἄχ! σκύλε, ξέρεις τί μου ἀπόμεινε ἀπ' ὅλα αὐτά; Μοῦ ἀπόμεινε αὐτὸ ἐδῶ τὸ μαχαίρι, μὰ κι' αὐτὸ θά τὸ μπήξω μέσα στὴν καρδιά σου. Δὲν πρέπει νά μου ἀφήσης τίποτε!

Καὶ ὁ Χατζηγιάννης κλονούμενος ἐκ τῆς συγκινήσεως και τῆς ὀργῆς ἐπλησίασε πρὸς τὸ παρακείμενον δένδρον και ἐστηρίχθη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ του.

Ὁ Ἄλῃ-μπέης ἀνέμενε κάτωχρος και τρέμων.

— Ἐσὺ δὲν ἔχεις ἄρματα γιατί προχθὲς πρὶν σὲ πάρω, φεῖδι, νά σε ζεστάνω στὴν ἀγκαλιά μου, τὰ ἔρριχνες ἀπὸ μακρυὰ γιά νά τὰ μαζεῦῃ αὐτὸς πού σε κυνηγοῦσε, και θά σε σκότωνε ἂν δὲν σ' ἐπαιρνα ἀπὸ τὰ χεῖρα του. Δὲν ἔχεις ἄρματα κα δὲν ἔχεις και πόδια νά φύγης! Δεκα χρόνια σε περνῶ, μὰ ἐγὼ τρέχω, και σὺ σύρνεσαι ἀπὸ τις ἀμαρτίες. Στάσου αὐτοῦ μὴν κουνηθῆς. Θέλω νά πιῶ τὸ αἷμα σου σταλαγματιὰ-σταλαγματιὰ. Ἐγὼ, μὰ ὁ Χατζηγιάννης, δὲ με θυμᾶσαι; Ὁ Χατζηγιάννης ὁ Νεροκουριανὸς ποῦχε τὴν κόρη τὴν Ἀργυρῶ. Δὲ με θυμᾶσαι ἀκόμη; Τώρα θά με θυμηθῆς καλά. Εἶχα τὴν κόρη μου ἀρραβωνιασμένη με τὸν ἀγαπητικὸ της και με τις δικές μας τις χαρὲς ἐχαρούντανε ὅλοι ὅσοι μᾶς γνωρίζανε. Ὁ Ἄντωνιὸς ἦτανε τὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ, παλληκάρη και τραγουδιστής, πού δὲν εἶχε δεῦτερο. Με τὴν Ἀργυρῶ μου πάλι, καμμιά δὲν μποροῦσε νά μετρηθῆ στὰ κάλλη της και τὴν ὠμορφιά. Μᾶς ἐμήνυσε με δύο δούλους σου πὼς θέλεις νά μᾶς δῆς γιά νά μᾶς χαιρετήσης και νά μᾶς πῆς τὰ καλορροϊζικά, γιά τὴ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ μας. Μπορούσαμε νά μὴν ἔρθωμε; Αὐτὸ μονάχα θά ἔφερνε τὴν καταστροφὴ μας. Ἐπῆρα τὴν κόρη μου και ἤρθαμε στὸ κονάκι σου. Κατηραμένη νά ἦταν ἐκείνη ἡ ὥρα! Ἦσουνε ἀπὸ τὸ μεθύσι κατακόκκινος σάν καὶ τώρα. Μὰ τώρα εἶσαι ἀπὸ τὸ φόβο, και ἂν δὲ σε σφάξω ἐγὼ, θά σε πνίξῃ τὸ ἴδιο σου τὸ αἷμα. Ἡ ματιές πού ἔρριχνες τῆς Ἀργυρῶς ἐκάνανε τὴ ντροπαλή της ὄψι νά ροδίξῃ, και ὅσο ἐκοκκίνιζε ἡ ἔρημη, ἐφαινούτανε πιὸ ὠμορφὴ και με τὴ φωτιὰ πού ἔκαιγε τὸ πρόσωπό της, ἀναβαν και τὰ μάτια σου και γινούτανε ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴν ἀγριώτερα. Τότε ἔρριχτηκες ἀπάνω στὴν κόρη μου, γιά νά τὴν φιλήσης. Αὐτὴν τὴν ἐπῆρανε τὰ δάκρυα και ἔπεσε κάτω με σπασμούς. Ἐμένα ἀπὸ τὸ θυμὸ ἐμαύρισε τὸ μάτι μου, και σ' ἐπίασα ἀπὸ τὸν λαϊμό. Θυμᾶσαι τώρα; Ἐφώναξες τοὺς δούλους σου και μ' ἐβγαλαν ἐξω με τις σπρωξιές και αὐτὴ ἡ κακομοῖρα... τὴν ἀφάνισες. Ἄχ! δὲν μπορῶ πλειά. Ὅσο συλλογίζομαι τὴ ντροπὴ τοῦ παιδιοῦ μου, δὲν με φτάνει ἡ ζωὴ σου μοναχά, δὲ ξέρω τί νά σοῦ κάμω, πόσες φορές νά σε σκοτώσω!

Ὁ ἔνοχος Τοῦρκος ἴστατο ἐκεῖ ἀφωνας, ρίγος φρίκης κατεῖχεν αὐτόν, οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο, και ἡ συνήθως ἐρυθρὰ ὄψις του, ἀπώλεσε πᾶσαν χροιάν. Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐκλονίσθη, ὡς διὰ νά πέσῃ και τὰ γόνατά του ἐκάμφθησαν πρὸς τὴν γῆν.

— Ἄμάν, Χατζηγιάννη, ἐφώνησε γονυπετήσας.

Ἐνῶ δὲ ἔβλεπε πρὸς τὴν γῆν, μὴ τολμῶν ν' ἀτενίσῃ τὴν ἐξηγριωμένην ὄψιν τοῦ ἐχθροῦ του, τὰ βλέμματα του ἐκαρφώθησαν ἐπὶ ὀγκώδους παρακειμένου λίθου και ἐξηκόντισαν λάμπιν ἀγρίαν. Ἐσύρθη διὰ τῶν γονάτων, ἤρπασε τὸν λίθον διὰ τῆς δεξιᾶς και φέρων αὐτόν ὀπισθεν τοῦ σώματός του, ἀνηγέρθη βραδέως χωρὶς νά τὸν ἴδῃ ὁ Χατζηγιάννης, οὗτος καμφθεὶς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν σπαρακτικῶν του ἀναμνήσεων, ὑπὸ τοῦ πάθους και τῆς συγκινήσεως, ἐκράτει διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς τὴν πολιάν κεφαλὴν του και ἐκλαίεν ὡς παιδίον.

— Συμπάθειο γυρεύεις; και ποιὸς σ' ἀκούει ἐδῶ στὴν

έρημιά μου; Είμεθα οί δύο μας μονάχοι και μόνο ο Θεός είνε από πάνω και βλέπει τὸ δίκιο μου. Δὲν μ' ἄκουε και μένα κανέναν, σὰν ἐσπάραζα στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων σου και μὲ πετούσανε μισοπεθαμένο ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα σου. Δὲν μ' ἄκουες μήτε σὺ, σὰν ἐβγήκες ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα, καθάλλα στὸ ψαρι σου ἄλογο, γιὰ νὰ πᾶς νὰ πάρης τὸν ἀέρα σου στὰ Χανιά. "Αμα ἔφυγες μου πετάξανε τὸ παιδί μου σὰν τὸ σκουπίδι ἔξω. "Ετρεξα νὰ τὴν δῶ, νὰ τὴν πάρω μαζί μου πάλι, μὰ ἐκείνη δὲν μὲ γνώριζε πλειά... Δὲν ἤθελε νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά μου... Τῆς κούνησε τὸ νοῦ ἢ ἐντροπή της... Ἡ κόρη μου, ἢ Ἀργυρώ μου ἦτανε τρελλή... Τὰ θυμάσαι ὅλα αὐτὰ και φωνάζεις ἀμὰν ἀκόμη; Τί νὰ σοῦ κάμω, Θεέ μου;

Και κρατῶν πάντοτε τὴν μάχαιράν του, συνήνωσε τὰς δύο του χεῖρας και προσέβλεψε πρὸς τὸν οὐρανὸν, ὡσεὶ ἐξαιτούμενος παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν ἀνωτάτην τιμωρίαν διὰ τὸν μιὰρὸν κακοῦργον.

Τίς οἶδεν ἂν ἢ πρὸς τὸ Θεῖον δέησις δὲν ἔσωζε τὸν Ἀλῆ-μπέη;

Ἄλλ' οὗτος ἀπὸ τινος προσδοκῶν στροφὴν ἢ κίνημά τι τοῦ Χατζηγιάννη, εὔρε τότε τὴν κατάλληλον στιγμήν. Διὰ ταχείας κινήσεως τῆς χειρὸς κατήνευκε κατὰ τῆς κεφαλῆς του τὸν φοβερόν λίθον.

Ὁ Χατζηγιάννης ἐκλονίσθη, ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν κεφαλὴν και ἔπεσεν ἀναίσθητος κατὰ γῆς.

Ἐκράτει στερρῶς διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν μάχαιράν του και μάτην ἀπεπειράτο νὰ τῷ ἀποσπάσῃ αὐτὴν ὁ Ἀλῆ-μπέης. Αἰσθανθεὶς τοῦτο συνήλθε, και τότε φρικῶδης ἤρξατο πάλι ἐπὶ τοῦ καταϊματωθέντος ἐδάφους.

Ἐκυλίοντο ἐκεῖ οἱ δύο γέροντες και τὸ ἀπὸ τῆς πληγείσης κεφαλῆς τοῦ ἑνὸς ρέον αἷμα, ἐπορφύρου και ἐρύπαινε τὰς παλλεῦκους τρίχας ἀμφοτέρων. Ὁ Ἀλῆ-μπέης συστρεφόμενος, ἐθλασφῆμει λυσσῶδως. Ὁ Χατζηγιάννης ἐστέναξε βαρέως ἐνῶ δ' ἐπειράτο ν' ἀποσύρῃ τὴν ὀπλισμένην χεῖρα, ἦν ἐπίεζε τὸ βαρὺ σῶμα τοῦ ἀντιπάλου του, ἀπώθει τοῦτο διὰ τοῦ ἀγκῶνος και ἐσφόνγιζε τοὺς ὀφθαλμούς του, οὐς κατεκάλυπτε και ἐσκοτίζε τὸ ἀπὸ τῆς πληγῆς του ρέον αἷμα.

Ἦτο φοβερά και φρικῶδης ἡ περιζωῆς και σωτηρίας και ἐκδικήσεως πάλι τῶν δύο πρεσβυτῶν ἐκείνων ὁ τρόμος και ἡ διαψευθεῖσα ἐλπίς τοῦ Ἀλῆ-μπέη, ἐξήντησαν ταχέως τὰς δυνάμεις του. Ἡ συγκίνηση, ἡ ἔξαψις τῶν ἀπὸ πολλοῦ συγκρατουμένων, ἀλλὰ μὴ κατασβεσθέντων παθῶν και ἡ αἰμορροοῦσα πληγὴ τοῦ Χατζηγιάννη, παρέλυσαν και τοῦτο τὰ νεῦρα ἀλλ' ἢ ἀνάμνησις τῆς ἀτιμίας τῆς θυγατρὸς του ἐνίσχυσεν αὐτὸν πρὸς στιγμήν. Μετ' ἀγωνιώδη προσπάθειαν κατάρθωσε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν χεῖρα και τὴν μάχαιράν του. Ἠνωρθώθη τότε ἀπειλητικώτερος και διὰ φωνῆς βραχνῆς, ἐκ τοῦ βάθους τοῦ στήθους του ἀνερχομένη, ἐφώνησε:

— Δόξα σοι ὁ Θεός!

Ἀνεστράφη και ὁ Ἀλῆ-μπέης πειρώμενος νὰ ἐγερθῇ, ἀλλὰ δὲν ὑπήκουε τὸ πολύσαρκον σῶμα του. Ἄλλως τε ὁ Χατζηγιάννης ἐκτείνανς ἤδη κατ' αὐτοῦ τὴν μάχαιραν ἐπέθηκε τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους του και τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ.

— Σκύλε ἀγαρηνέ, ἤθελες νὰ μὲ σκοτώσης με τὴν πέτρα; Μοῦ ἔσπασες τὸ κεφάλι, μὰ δὲ μοῦ πήρες τὴ μάχαιρά μου. Νά, σκύλε, γιὰ τὴν ντροπὴ τῆς κόρης μου... νὰ και γιὰ μένα.

Και ὁ Χατζηγιάννης σφίγγων πάντοτε διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸν λαιμὸν τοῦ Τούρκου, ἐνέπηξε δις τὴν μάχαιράν του εἰς τὰ στήθη τοῦ Ἀλῆ-μπέη.

— Ἀμὰν, χριστιανέ, ὠλόλυζεν οὗτος κινῶν βιαίως τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας ἵνα συστραφῇ. Ἀμὰν, Χατζηγιάννη, ἐπανέλαβε μυκόμενος ἐκ τῶν πόνων.

— Μήτε γιὰ μένα, μήτε γιὰ τὸ παιδί μου, δὲν εἶχες Ἀμὰν. Ἐτρελλάθηκεν ἡ μαύρη και δὲ μ' ἐγνώριζε και δὲν ἔβγαζε ἀπὸ τὸ στόμα της ἄλλο λόγο, παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της. Και θέλεις νὰ σ' ἐλεήσω; Μέσα στὸ αἷμα ποῦ σκοτεινιάζει τὰ μάτια μου, θαρρῶ πῶς τὴν βλέπω με τὰ ξεπλεγμένα της μαλλιά νὰ τρέχῃ και νὰ φωνάζῃ: «Ἀντωνιό μου! Ἀντωνιό μου!» Μὴ μουγκρίζεις, μὴ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΥΣ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΡΩΤΙΚΟ

(Τοῦ Κλόπστοκ)

"Α! νάτος, νάτος, ἔρχεται ὁ ἀγαπημένος μου. Κυττάχτε τον! Εἶνε ὠραίος! Φτάνει νικητὴς τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος... Ποτέ δὲν ἦταν τόσο ὠραίος ὅσο σήμερα! Σκεπασμένος στὸν ἰδρῶτα και στὸ αἷμα.

Φτάνει ὁ ἀγαπημένος μου...

"Ελα! Σὲ προσμένω!

Σὲ προσμένω ἐδῶ και ἀνατριχιάζει ὅλο μου τὸ κορμί ἀπὸ χαρά!

"Ελα! Σὲ προσμένω!

Σὲ προσμένω ἐδῶ γιὰ νὰ πάρω ἀπ' τὰ χέρια σου τὸ νικηφόρο σπαθί σου.

"Ελα! Ποτέ μου δὲν σ' ἀγάπησα, ὅπως τώρα! Τὰ χέρια μου τρέμουν στὴ σκέψη ὅτι σὲ λίγο θάγγιξουν τὸ κορμί σου, γιὰ νὰ σοῦ σφουγγίσουνε τὸν ἰδρῶτα και τὸ αἷμα ποῦ στάζει ἀπ' τ' ὠραῖο σου πρόσωπο...

ᾠ ἀγάπη μου!

Εἶνε καιρὸς, τόσος καιρὸς, ποῦ δὲν ἀντίκρυσαν τὰ μάτια σου!

Και ὅμως τώρα ὅλα τελείωσαν!...

"Ἐρχεσαι στεφανωμένος ἀπὸ δόξα γιὰ νὰ πάρης ἀπὸ τὰ φλογισμένα χεῖλή μου τὸ φιλι τῆς ἀγάπης...

Τὸ φιλι τῆς ἀγάπης ποῦ δὲν σὲ ξέχασε οὔτε στιγμή ἀπὸ τότε.

Μὴ στέκεσαι!... Οὔτε στιγμή μὴν ἀμφιβάλλεις!...

Σοῦ ἀνήκω ὀλόκληρη...

Ἡ ζωὴ μου εἶνε στὰ χέρια σου...

Εἶνε ἡ στιγμή ποῦ ἡ δόξα, ἡ χαρὰ και ὁ ἔρωτας θὰ δώσουνε τὸ χέρι...

"Ελα!...

ΜΑΡΑΣΜΟΣ

(Τοῦ Μπύργκερ)

ᾠ ὦρες, ποῦ περάσατε, πῶς περάσατε γιὰ πάντα!... ᾠ φτερά τοῦ ἔρωτα ποῦ χαϊδέψατε τότε τὴν τρικυμισμένη ψυχὴ μου...

Τώρα ἕνα τίποτα ὑπάρχει παντοῦ.

Μιά νύχτα στὴ ζωὴ και στὴν ἀγάπη...

Μάταια ἀναζητῶ τὰ μάτια της, μάταια περιμένω και ἀγωνιῶ ἡ ψυχὴ μου...

Παντοῦ μιά μοναξιὰ κι' ἕνα σκοτάδι...

Πῶς γλύστρησε ἀπ' τὰ χέρια μου ἡ ζωὴ και πῶς ὁ πόνος κύλησε τὸν κόσμον τῆς ψυχῆς μου...

Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ ζητε ἀκόμα, ἐσεῖς, ποῦ ἀγάπησα τόσο, ὠραῖα κορίτσια τῆς ἀγάπης...

Μὰ πρὸς τί, κι' ἂν θέλω νὰ γυρίζω στὰ χαμένα χρόνια;

Περάσανε πειὰ, ὅλα περάσαν...

Και ὁ καλὸς καιρὸς δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ.

Και κάποια ἀνάμνησις ποῦ μένει ἀκόμα, ἀργὰ κι' αὐτὴ με τὸν καιρὸ θὰ ξεχαστῇ...

σπαράξεις, δὲν ἔχει ἔλεος. "Ὅ,τι ἔκανες θὰ βρῆς! "Ὅλο τὸ χωριὸ σηκώθηκε στὸ ποδάρι νὰ γυρεῦῃ τὸν Ἀντωνιό. Και μόνο τὸ βραδυτὸ τὸν ἤυρανε στὸ δρόμον τῶν Χανιῶν... ποῦ τὸν ἐσκοτώσες κι' ἐκείνον. Ἐβαστοῦσε στὴν ἀγκαλιά του... τὰ νυφικά... ποῦ ἔφερνε τῆς κόρης μου... και εἶχε τὴν ἀτιμὴ σου μπάλα μέσα στὴν καρδιά.

Ὁ Χατζηγιάννης, ὅστις μετὰ κόπου πολλοῦ ὠμίλει, κατέβαλε τὰς ὑστάτας του δυνάμεις και κατήνευκεν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Ἀλῆ-μπέη και τρίτην θανατηφόρον πληγὴν.

— Ἀμὰν... ἔκραξεν ἔτι, ψυχορραγῶν ὁ Τούρκος, και καταληφθεὶς ὑπὸ φοβεροῦ σπασμοῦ, ἐξέπνευσε. Και ἔμενον ἀνοικτοὶ οἱ αἱματόχροες ὀφθαλμοὶ του, προσηλωμένοι ἀτενῶς ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ τιμωροῦ του.

Ἄλλὰ και αἱ δυνάμεις τοῦ Χατζηγιάννη, ἐντελῶς ἐξαντληθεῖσαι, ἐγκατέλιπον αὐτόν. Τὸ αἷμα ἔρρεεν ἔτι ἀπὸ τοῦ μετώπου του ὁ ὀφθαλμοὶ του ἐθολώθησαν και τὸ σῶμα του κατέπεσε και ἐκυλίσθη ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ Ἀλῆ-μπέη...

Ἡ ὥρα ἦτο προκεχωρημένη και ἡ νύξ ἐπελθοῦσα ἐκάλυψε διὰ τοῦ σκοτόους της τὴν φρικῶδη ταύτην εἰκόνα.

Τὴν ἐπαύριον αἱ πρῶται ἀκτίνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου δύο ἀσπόνδων ἐχθρῶν, τὰ ὁποῖα ἢ ἐκδίκησις και ὁ θάνατος εἶχαν τὰ αἰμόφυρτα πτώματα τῶν δύο γερόντων, τῶν τος εἶχον συνενώσει.

I. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

